

■ **Vaše sochy jsou většinou inspirované ženským tělem a často souvisejí s důležitými milníky ve vašem životě. Teď jste se ovšem rozhodla vyprávět svůj životní příběh knižně. Co vás k tomu přimělo?**

Už víckrát mě k tomu oslovili s tím, že můj životní osud může být určitou inspirací či povzbuzením pro jiné nevidomé nebo jinak nemocné lidi. Byla jsem vždycky přesvědčená, že takovou knihu jednou sepíše můj manžel Petr, který píše hezky.

■ **Váš osudový muž, kterého jste poznala už jako sedmnáctiletá studentka na ozdravném pobytu ve Vysokých Tatrách...**

Ano, má dar slova, ale nemá čas. Tak jsem čekala deset let, protože jsem byla přesvědčená, že nikdo jiný by to nenapsal líp než on. Ale potom jsem si na Slovensku našla kamarádku, Katarínu Kopcsányi, která je spisovatelka. Když jsem od ní četla nějaké knihy, řekla jsem si, že jestli má můj život

sepsat někdo jiný než můj muž, tak téhle ženě bych prozradila možná ještě víc než jemu. Chtěla jsem dát nahlédnout do světa nevidomých, co se děje, když člověk přijde o zrak, a že i když je to hodně těžké, život nekončí a nabízí stále ještě spoustu jiných

„Nevidím tmou, ale zlatomodré jiskření.“

možností a radostí. Jsem ráda, že ten příběh nepůsobí nijak plačtivě, i když jsou tam samozřejmě momenty, které vženou slzy do očí, ale podle dosavadních reakcí je to snad hlavně čtení povzbudivé.

■ **U vidoucích lidí bývá při setkání s někým novým nejzásadnější stisk ruky, pohled do očí. Co je důležité pro vás?**

Stisk ruky je pro mě taky důležitý. A potom vůně dotyčného. A hlas. Ten prozradí, jak je člověk naladěný; poznám, jestli se usmívá, jakou má náladu.

■ **Překvapilo mě, že za víčky nevidíte tmou, ale zlatavé světlo...**

Ano, je to takové zlato-bleděmodré jiskření, bez ohledu na to, jestli mám oči zavřené nebo otevřené.

■ **Definitivně jste o zrak přišla ve dvanácti. Kdy jste se kompletně osamostatnila?**

Asi po třech letech. Zůstala jsem ve stejném paneláku jako naši, ale přestěhovala jsem se do jiného bytu, protože maminka mě k ničemu moc nepouštěla. Ona je ten typ, že si všechno udělá nejlíp sama, takže jsem pak neměla motivaci se snažit. Ale já jsem se to potřebovala naučit a věděla jsem, že vedle mojí maminky to nepůjde. Vedle ní bych pořád byla trochu děčko. A ještě víc mě možná vyhecovoval tatínek, který je velmi ochranný a býval by byl nejradši, abych seděla doma a nikam nechodila.

■ **Vašeho manžela jste poznala, když vám bylo sedmnáct a ještě jste viděla. Pak jste se rozešli, protože jeho rodina se vašeho handicapu obávala - už bylo téměř jasné, že brzy oslepnete. Po čtrnácti letech, během nichž jste prožila jiný vztah, vás znovu vyhledal a začali jste spolu žít. Jak rozdílné je zamilování, když člověku fungují všechny smysly, a když nevidí?**

Beru to teď jako výhodu, že už se na něj nemusím koukat (*smích*). Snazší je zamilovat se vizuálně, to je raz dva. Ale bez zraku asi lépe vybudujete hluboký vztah, protože víc vnímáte, jaký ten člověk je, a vizuální stránka vás pak neklame.

■ **V knize jste přiznala, že v prvním vztahu, který jste po oslepnutí navázala, jste poměrně dlouho setrvala, i když jste věděla, že to není ono. Proč?**

Když jsem přišla o zrak, nebylo to tak, že bych hned byla se vším smířená, srovnaná. Cítila jsem se méněcenná, nevěřila jsem, že by o mě někdo stál, že bych někdy mohla mít normální rodinu, vlastně ani já sama jsem nebyla schopná se do někoho zamilovat. Nebylo to z mé strany úplně upřímné, přitom on mě miloval velmi a já jsem toho vlastně zneužívala.

■ **Vyčítala jste si to?**

Ano, taky jsem mu jednou řekla, že kdybych viděla, tak s ním nejsem. On se mnou přesto chtěl žít dál, ale ve mně se to vědomí, že náš vztah není rovnocenný, nějak vzpří-

Marianna Machalová Jánošíková s jednou ze svých soch na rezbářském sympoziu v areálu luhačovických lázní.